

Chemarea

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:
 Pe un an..... Lei 180—
 Pe un jumătate an..... Lei 90—
 Pe 3 luni..... Lei 40—
 Autorități și instituțiuni..... Lei 500—
 In streinătate dublu.

**ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
 LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
 CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 19**

REDAȚIA:
 Cluj, Strada Regina Maria Nr. 4. — Telefon: 7-69
ADMINISTRAȚIA:
 Cluj, Strada Regina Maria Nr. 19. — Telefon: 10-86

Datoria guvernului.

Propaganda criminală și acțiunile subversive ale grupărilor politice opoziționiste, cari în să saboteze cu orice preț reformele radicale și munca constructivă a guvernului, nu pot fi trecute cu vederea, nici contrabalansate sau anihilate prin declarațiuni ministeriale. Acțiunea de anarhizare, de tulburare a ordinii publice și a păcii sociale există, ea este urmărită cu vigilență de către organele în drept și împiedicată cu hotărâre, ori de câte ori se constată că libertățile cetățenești, garantate prin constituție, servesc de scut agitatorilor subversivi, plătiți de ultimii mohicani ai oligarhiei detronate.

Guvernul este prea indulgent cu semănătorii dizordinei, cari în disperarea lor că s'a sfârșit cu era abuzurilor și potlogăriilor, nu se dau îndărăt dela nimic, se folosesc de arme miselești, provoacă și agită și se pretează la acte de dezmaț pe care savantul profesor N. Iorga le-a înfierat cu ultima energie.

Acum când țara și guvernul au nevoie de liniște și pace absolută pentru înfăptuirea programului de înmăntoșire a vieții economice și publice, când guvernul merge din succes în succes, și a șters opinia nefavorabilă țării noastre, câștigând simpatia și încrederea streinătății, noi nu putem tolera dezmațul anarhic, de oriunde și dela oricine ar veni el, și nu ne putem declara mulțumiți cu sistemul „Schau wie mein Finger wackelt”. Dimpotrivă cerem reprimarea energică și imediată a acțiunilor de tulburare a ordinii și sabotarea măsurilor luate de guvern și de organele sale de încredere.

Prea mult a suferit și luptat poporul nostru în ultimii zece ani, așa că nu mai poate fi subjugat tiraniei albe ce ar vrea să se înstăpânească cu orice preț. Aceasta o simte instinctiv marea masă și respinge orice îndemnare la tulburarea păcii interne. Înțelepciunea istorică a poporului nostru este cea mai sigură barieră contra doctrinelor destructive și suntem siguri, că nici de data aceasta nu-și va pleca urechea la sfaturile propagandiștilor criminali, ci își va vedea de rosturile lui și mai curând sau mai târziu va lua la goană pe apostolii dizordinei. Pentru că așa-i dictează bu-

CHEMARE.

Acum trei ani întreaga suflare a țării românești aștepta cu încordare noul guvern în frunte cu Iuliu Maniu. Dar trădarea cea mai rușinoasă din istoria politică a țării noastre a răsturnat atunci toate speranțele poporului. A fost tradarea fripturiștilor pe veci condamnați de orice inimă de bun român. Trădarea lor a făcut ca întreg sufletul românesc — și moi cu seamă în Ardeal — să renască, să pornească la o luptă politică și mai îndârjită, și mai înălțătoare.

Mii de lineri de toate profesiunile s'au ridicat din toată colțurile țării ca să întărească și mai mult armata de luptă a vechilor combatanți, menită să ducă la izbândă steagul părăsit de câțiva trădători. Prin lupta ce a urmat s'a dovedit că pot fi câteva uscături, dar pe pământul țării românești trădește un popor cu sufletul cinstit, conștient de ceea ce vrea.

Și am învins: Astăzi partidul național, unit pentru totdeauna cu partidul țărănesc, conduce destinele țării. Și le va conduce în așa fel, ca din munca lui și a noastră a tuturor să răsară binele, mulțumirea și îmbelșugarea, cinstea și dreptatea poporului românesc.

F R A Ț I L O R I

Avem cu toții datoria să păstrăm și să întărim în sufltele și conștiința noastră frumusețea caracterului poporului românesc. Cultivând ceea ce a fost bun și drept în viața înaintașilor noștri, vom ajuta ca poporul nostru să urce sus de tot pe scara măririi și înălțării sale între popoare.

Noi vrem ca tinerii dela sate și dela orașe să fie cetățeni luminați, conștienți de drepturile și datorile lor.

Noi vrem ca în satele noastre să se nradăcineze simțul pentru bun și frumos, pentru ordine și pace, însănătoșirea trupeză și sufletească, dorul de muncă rodnică și de carte, iar mai presus de toate disciplina politice democratice, care să împace interesele tuturor oamenilor de muncă.

Noi vrem să realizăm punctele de actualitate din programul cuprins în apelul „Chemare către Tinerimea Română” al cărui spirit ne stăpânește și azi. În toate statele europene tineretul s'a unit în grupări puternice. Noi nu putem rămâne mai pe jos și trebuie să ne organizăm pe întreaga țară!

F R A Ț I L O R I

Invingerea de acum a partidului nostru trebuie întărită. Conducătorii noștri lucrează fără odihnă pentru ridicarea și bunăstarea poporului românesc, iar noi, cei tineri, avem datoria sa le dăm mână de ajutor, să formăm garda de veghe, rezerva de luptă, gata oricând să-și angajeze puterile sale pentru dreptatea poporului românesc.

De aceea vă chemăm cu inima curată să veniți cu toții în rândurile noastre și să apărăm pozițiile câștigate prin luptă și să asigurăm era nouă ce s'a deschis în România-Mare prin guvernarea marelui român care e Iuliu Maniu.

Cluj, la 20 Martie 1929.

**CHEMAREA TINERIMEI ROMÂNE
 TINERETUL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC.**

nul simț și spiritul de conservare. Nația își dă prea bine seamă de binefacerea și rezultatele revoluției pașnice ce s'a săvârșit prin aducerea la cârma țării a guvernului democrației naționale și va ști să apere până la ultimul strop de sânge noile așezăminte politice. Deși suntem siguri că agitațiile

dușmanilor regimului actual nu vor prinde și că întreaga societate va reacționa contra acelorora, cari orbiți de patimă, caută să aprindă țara, totuși cerem cele mai drastice măsuri de represiune și aplicarea rigorilor legii.

Guvernul legalității, să facă respectată litera legii!

Organizarea

„Chemării” pe țară.

În luptele politice tineretul din Ardeal și Banat, grupat în jurul „Chemării”, a fost călăuzit de însuflețirea momentelor istorice și de idealurile politice cuprinse în ideologia partidului național. Mobilizarea acestui tineret s'a făcut, ori de câte ori era nevoie, spontan. Pentru aprofundarea și extinderea organizării am avut prea puțin timp, căci prea eram angajați în luptele și hărțuilele cu sbirli regimului decedat și ne găseam în permanență cu arma la picior.

Aportul efectiv pe care l-a dat organizația „Chemarea” în luptă contra acțiunii destructive a fripturiștilor și mai târziu în luptele uriașe de răsturnare, este îndeobște cunoscut și apreciat de conducerea de partid, și foarte elogiios comentat de presa independentă. Un organism atât de viguros, cum este „Chemarea”, nu poate rămâne pe pozițiile bastionului luat cu asalt, de unde să privească mediativ sau îngâmfat drumul de triumf străbătut până acum, ci din contra, trebuie să se îndrepte spre problemele zilei de azi și de mâine, să le atace curajos, trebuie să se identifice cu realitățile. Pentru aceasta avem nevoie de un organism disciplinat, de extinderea organizației actuale pe cuprinsul întregii țări. Ne-am fixat itinerarul și scopul: aducerea la acelaș numitor a gândirii și idealurilor noastre și pregătirea temeinică pentru viața publică, desăvârșirea programului nostru lansat în apelul cunoscut și înfăptuirea integrală a ideologiei politice a partidului național-țărănesc.

Fiecare tânăr, dornic să participe la viața politică a țării noastre, trebuie să vadă și să recunoască imensa importanță a unei organizări temeinice, orizontale și verticale, înțelegând prin aceasta extinderea organizației actuale și erarhizarea conducerii. Numai astfel vom fi capabili de acțiuni mari și generoase, metodice și raționale, numai astfel vom putea obține rezultatele dorite și îndeplini misiunea ce ne-am propus.

Manifestarea frumoasă a generației noastre este cea mai bună cheazăie că amplificarea organizației va găsi cel mai viu interes între rândurile tinerilor dela orașe și sate și că această nouă ofensivă va avea efectul unei avalanșe irezistibile.

Dacă în opoziție tineretul chemărist a răspuns la primul semnal de goarnă, suntem siguri că azi, când împrejurările sunt mai prielnice desăvârșirii organizării noastre, tineretul neîncadrat încă în gruparea noastră va primi cu simpatie apelul ce-l lansăm azi și dat fiind scopul înălțător al acțiunii noastre se va înrola în masă sub steagul organizației „Chemarea”.

În curând ne vom putea manifesta și afirma ca un organism puternic, viguros și mândru, care va impune prin disciplina și solidaritatea membrilor lui.

I. Gruia.

Scrisori din Roma.

Incontestabil că una din țările expuse unor schimbări radicale, este Italia lui Benito Mussolini. În viața acestui popor ajuns într-o vreme pe marginea extremă, în ultimii 5—6 ani s'au realizat atâtea înfăptuiri mărețe, încât studiarea și aprecierea lor, azi pare imposibilă. Revoluția fascistă, finalul glorios al acțiunii mussoliniene, zi de zi, ceas de ceas și minut de minut se verifică prin câte un act solemn, câte o lecție patriotică, o lege umanitară, o inovație de ordin pur teoretic tradus în realitate multumitoare, abia în douăzeci și patru... minute.

Agresivismul, care hotărât că și-a avut și el timpul și locul său în revoluția fascistă, a dispărut complet și a fost înlocuit prin cea mai ideală muncă constructivă. „La seconda ondata” (valul al doilea) din regimul fascist a fost acela, care a știut să impună în mod durabil și impozant dogma mussoliniană. Au fost luate rând pe rând — în această „seconda ondata” — toate problemele mari ale țării, au fost studiate din punctul de vedere al lui Mussolini au fost schimbate, modificate și înlocuite, au fost trecute pe planul realizării politice fasciste și țara a intrat în posesia unor norme și directive, pe care urmându-le fericirea poporului italian, e asigurată pe câteva decenii.

În ziua de 24 Martie, Italia va fi chemată în fața urnelor pentru a spune scurt printr-o semnificativă monosilabă *ori ba*, dacă aprobă actualul regim și lista celor 400 deputați delegați ai regimului fascist pentru a susține interesele cetățenilor în Camera. Lista unică — fără contracandidați — reprezintă totodată regimul însuși. Votarea plebiscitară va fi una dintre cele mai originale votări. Tot așa și campania electorală, noțiune actualmente de ordin istoric în Italia.

Campania electorală a fost enumerarea marelor realizări fasciste și apoi relevarea câtorva dogme noi mussoliniene.

Voi reda câteva din ele pentru a se vedea că ce înțelege Mussolini sub Patrie, Stat, cetățean și alte jertfe, fascism și alte forme de organizări a colectivității.

Le voi înșira în ordinea în care le-a expus Mussolini în Marele său discurs „electoral” ținut la Opera Regală din Roma, cu ocazia când a prezentat „Statul major civil” pe candidații regimului fascist pentru Camera corporativă (Camera alcătuită pe meserii).

Iată ce spune Mussolini:

„Să nu uităm că în timp de pace marina e aceea ce stabilește ierarhia între State”.

„Vă reamintesc că Italia, este extrem de ocupată în intern de opera sa de reconstruire economică și politică, ba e ocupată de tot de crearea unor noi instituții și unui „tip” nou de civilizație, care să armonizeze tradiția cu modernismul, mașina cu spiritul...”

„Protecția puterii Patriei sunt coloanele”.

„Atribui fascismului ca un merit incontestabil, că a știut să dea italienilor noțiunea de Stat. Totul ce am făcut, dispăre în importanță față de aceea că am creat Statul. Pentru fascism Statul nu este „straja de noapte” care se ocupă numai de siguranța personală a cetățenilor; nu e nici o organizație care ține cont numai de bunuri cum nu e nici ceva ce are menirea de a crea o bunăstare oareș-care și o conviețuire socială pacinică, — pentru așa ceva ar fi suficient și un consiliu de administrație, — Statul nu e nici o creație pur politică, fără nici o înțelegere cu realitățile schimbătoare, cu viața singuraticilor și a popoarelor. Statul — închipuit și realizat de fascism — este un fapt spiritual și moral, pentru că concretizează organizarea politică, juridică și economică a Națiunii, și această organizare este o manifestare a spiritului. Statul este garanția siguranței interne și externe; dar e și custodele și transmisiunea spiritului poporului, al spiritului trecut timp de mai multe secole... în obicei, limbă și credință. Statul nu este numai prezentul, el e și

trecutul, dar mai presus de toate este viitorul. Statul, care supraviețuiește viața scurtă și limitată a indivizilor, reprezintă conștiința permanentă a Națiunii. Statul e acela care își crește cetățenii, în virtuți, făcându-i conști de misiunea lor, îi adună într-o unitate, armonizează interesele lor prin justiție, transmite operele genialităților gândului, a științei, a dreptului, ridică oamenii dintr-o stare socială primitivă — triburile — la expresia cea mai pronunțată a puterii umane, la imperiu, transmite secolilor numele acelora, cari au murit pentru integritatea lui, arătându-i ca exemple de urmat tinerelor generații.

„Când noțiunea Stat se apropie de declin încep să prevaleze tendințele dissociante și centrifuge ale indivizilor și ale grupurilor”.

Iată de ce va fi ușurat sufletul italianului când se va duce la urnă pentru a spune *da ori ba*. E greu a sta alături de omul plin de cele mai înalte și strălucite concepții asupra acelei supreme unități, care este forma reală a totalității intereselor cetățenești: Statul? cred că nu-i greu să te hotărăști a spune mândru: *da*.

Dealtfel în marele discurs, mai mult filozofic decât electoral, al lui Mussolini găsim și câte-va date originale, ce aruncă asupra figurei lui de supraom (*über mensch*) cele mai luminoase raze:

„Timp de șase ani v'am dat 2000 legi. Am aranjat eu personal — spune Mussolini — 1.887.112 chestiuni, și am acordat peste 60.000 audiențe”.

„M'am ținut de datorie să-mi asum toate responsabilitățile mici și mari deopotrivă”.

„Italia e fascistă, fascismul e Italia” încheie Mussolini, marea lui mărturisire patriotică”.

„Italia e fascistă” — adevărat, dar fascismul nu e Italia, fascismul e Benito Mussolini. N'a spus-o așa Ducele din modestie ori din caracteristica-i abnegație patriotică; nu știu, fapt e că așa este.

Și că este așa, dovadă strălucită e falimentul acțiunilor de transplantare ale acestei plante italiene în alte țări, și despre care a spus Mussolini acum câți-va ani: că „il fascismo non è un fiore di esportazione”.

A. Bihoreanu.

O bucurie

sinceră umple sufletele noastre văzând progresul frumos al „Tipografiei Naționale”, unde se tipărește și „Chemarea”. „Tipografia Națională” cea tipografie mult bruscată în trecut de exponenții regimului apus, cea modestă tipografie unde prezența comisariilor regali și a procurorilor nu era de loc senzațională în ultimii 4—5 ani și unde perchițiile se țineau lanț, cea tipografie a ajuns din chiriașia unei modeste căcioare, proprietara unui palat nou; a ajuns proprietara marelui case de arte grafice „Viața”. Bucuria noastră este dublă. Ne bucurăm, căci vedem în această desvoltare, acel progres normal care ar trebui să se verifice la toate întreprinderile românești, și ne mai bucurăm pentru faptul că literile dela „Viața” destinate unei acțiuni desnaționalizante, de acum înainte vor fi puse în serviciul marelor cauze ale neamului românesc, în serviciul culturii și propășirii poporului românesc. Cei ce au avut un rol în această frumoasă faptă românească, — inițiatorii și executorii planului, — să primească felicitările noastre.

Credem a nu greși felicitând și pe Doamna Dr. Gh. Stoica, directoarea „Tipografiei Naționale”.

O precizare în chestiunea biletelor de onoare dela balul „Chemării”. Deoarece cu numele Dr. Octavian Russu sunt mai multe persoane, precizăm că suma de 2000 Lei drept răscumpărare a unui bilet de onoare dela balul „Chemării” a fost oferită de către dl Dr. Octavian Russu, senator și directorul Contenciosului băncii „Albina”, din Sibiu. Aceasta pentru a înălțura orice echivoc în această chestiune.

„Politica liberalilor a fost o politică naționalistă agresivă și acapatoare, care ne-a dus la îngruncherea economică, pe care a văzut-o întreaga țară în cele 15 luni, în care s'a umblat pe la toate capitalele lumii pentru a se putea face împrumutul străin. Politica lor s'a tradus în deficitul bugetar de 6 miliarde, pentru acoperirea cărora noul guvern și noi suferințe s'au abătut asupra întregii populații din această țară.

Politica noastră însă, va fi, o politică de cooperare sinceră cu capitalul internațional, dar în același timp va fi și o politică de desfășurare a forțelor naționale economice, o politică de ridicare a națiunii noastre”.

(Din discursul Dlui Ministru V. Madgearu la legea minelor).

Contabilitatea și rentabilitatea agricolă.

Nu avem azi problemă mai importantă și mai acută decât chestiunea mării producției, respectiv a rentabilității agricole, căci în definitiv aceasta se urmărește în orice exploatare agricolă.

În agricultură rentabilitatea depinde de un complex de împrejurări cu mult mai mare, decât în exploatarea de altă categorie, cum ar fi industria, comerțul etc. Unele favorizează rentabilitatea, altele o zădărnicesc și ar fi foarte greu, de a se stabili, care dintre ele în ce măsură influențează rezultatul. Ajunge, dacă ne gândim la unele împrejurări, adevărate elemente ale factorilor de producție, cum ar fi manifestațiile naturii, precipitațiile, temperatura, umiditatea, compunerea capitalului fonciar și de exploatare, felul animalelor de muncă, debușurile, mijloacele de comunicație etc., cari toate concurează la rezultatul pozitiv, sau negativ al exploatărilor agricole.

Mulțimea elementelor factorilor de producție pe de o parte, iar pe de altă parte felul exploatărilor din trecut, adevărat de atunci, când o mână de conducători hotărâu soarta alor milioane de conduși, concentrând în câteva mâini de oligarhi parazitari întreaga suprafață a țării, — din producția căreia se dădea numai o infimă părțică celor ce o munceau, excludând astfel orice risc și asigurând o rentabilitate certă, — au făcut, să se creadă și să se considere ca imposibilă și superfluă orice calculație de rentabilitate. Un complex atât de vast de fenomene este însăși hazardul, iar rezultatul este favorabil cu mici variații, cari nu se pot exclude fiind supuse hazardului, — spuneau ei. Că țărâniimea este săracă și duce o viață aproape animală, aceasta este vina țărânului, care nu are cultură și inteligență suficientă. Timpul o să le schimbe.

Aceasta a fost mentalitatea cea mai stupidă, ignoranța cea mai diabolică, având în vedere, că era în folosul acelei clase și în defavoarea numai a țărâniimei.

Aceasta-i situația și azi. Oricine, dacă ar fi întrebat asupra cauzelor impasului, în care se află agricultura și cu ea agricultorii țării, ar încerca să arunce vina asupra altuia cu aceeași ignoranță, ca și întrecut: că țărânul nu are cunoștințe suficiente, că nu are animale bune, semințe selecționate, nu cunoaște îngrășămintele chimice, nu știe, să-și comercializeze produsele etc. etc. Dar care împrejurare în ce măsură îi zădărnicește rezultatul, nici unul nu o va putea spune. Și chestiunea este simplă: să se calculeze, care produs, cât îl costă pe producător? Dacă îl costă mai puțin, decât valorează, producția lui este ren-

tabilă. Și aceasta-i cel mai elementar principiu de economie politică: să nu întreprindem nimic, dacă nu avem speranța, că ne-ar folosi, că ne-ar fi rentabil.

Și cine ne asigură, dacă o exploatare, sau o ramură de exploatare va fi, sau nu rentabilă? Calculul. Hazard există numai în măsura ignoranței noastre. Dacă începem și analizăm elementele factorilor de producție, cari până azi se considerau, ca făcând parte din fenomenele hazardului, imediat vom constata, că acele sunt elemente exprimabile matematiceste: cheltuieli de cultura cerealelor, de întreținerea animalelor, etc. pe care le putem cunoaște până în cele mai mici amănunte. Acesta-i calculul de rentabilitate, care este baza contabilității agricole, care-și are sistemele sale de calculație, studiate și încercate în atâtea mii de gospodării în țările apusene, ajungând până la calcularea prețului de cost al celor mai neînsemnate produse agricole.

Știe la noi agricultorul, cât îl costă pe el o zi de muncă cu animalele proprii, cât îl costă un kg de lapte, 1 kg de grâu etc? Știe aceasta Statul, care este chemat a se îngriji de soarta alor 16 milioane de agricultori și de producția a lor de două ori atâtea hectare de teren? Știe Statul, dacă o măsură luată, o îndrumare dată va influența înspre bine, sau înspre rău rentabilitatea gospodăriilor? Nu poate, să știe, căci nu are de unde. Nu s'a făcut nici un calcul până în prezent. Ori producția agricolă a țării noastre cu ușurință s'ar putea dubla, sau chiar triplă, dacă s'ar lua măsurile cele potrivite. Și aceasta ar însemna sporirea valorii recoltelor anuale cu zeci de miliarde.

Particularii nu pot face aceste calcule costisitoare, dar statul prin Oficiul de Contabilitate, înființat după modelul celorla din apus, ar putea aduna toate datele necesare. Să nu se mai ignoreze rezultatele, ce nu se pot obține decât cu ajutorul contabilității agricole: calcule de rentabilitate agricolă.

A Băndeanu.

Pentru colaboratori.

Rugăm pe toți onorații noștri colaboratori, cari doresc să ne scrie ceva în numărul de Paști — să trimită manuscrisele cât mai de grabă posibil, dar cel mai târziu până în 25 Martie.

Ii rugăm aceasta pentru că numărul de sfintele sărbători dorim să-l scoatem cât se poate de îngrijit și mai ales cât se poate de repede, pentru că „Chemarea” să ajungă în aceeași vreme în mâinile cititorilor ei cu rostirea creștinestilor și îmbucurătoarelor cuvinte: Hristos a înviat!

Reîntors

dela Târgul de Mostre din Lipsca și Viena, am adus pentru onor. mea clientela cele mai noi articole de blănărie

pentru moda de primăvară.

Blănăria Vieneză

propr. Andrei Fărcaș

Cluj, Piața Unirei No. 33.

